

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Α. Σ. ΣΚΙΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΘ'.

ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1918

ΑΡΙΘ. 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ανακήρυξις Φωκίωνος Νέγρη ως έπιτιμου Διδάκτορος της Σχολής των Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών.

ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΣ

ΦΩΚΙΩΝΟΣ ΝΕΓΡΗ

ΩΣ ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Έξόχως έπιβλητική και άνταξία τού Εθνικού Πανεπιστημίου διεξήχθη την 18 Μαρτίου ἐν τῇ μεγάλῃ αἰδούσῃ του ἡ τελετὴ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ελληνικοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου κ. Φ. Νέγρη εἰς ἐπίτιμον διδάκτορα τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν και Μαθηματικῶν Επιστημῶν.

Ἡ καδ' ἔσυτὴν σπανία αὐτῇ τιμητική διάκρισις, μέχρι σήμερον μόνον εἰς ἔνονος διαπρεπεῖς ἐπιστήμονας ἀπονεμηθεῖσα ὑπὸ τῆς Σχολῆς ταύτης, πρώτην ἥδη φορὰν ἀπονέμεται και εἰς Ἐλληνα ἐπιστήμονα.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Πανεπιστημίου ἐπεκρότησεν ὁμοδύμως ἡ κοινὴ γνώμη, τιμῶσα ὅχι μόνον τὸν βαθὺν και ἀκάματον ἐπιστήμονα, ὅστις μὲ σπανίαν μετριοφροσύνην ἔξακολονθεῖ μετὰ νεανικῆς δρμῆς τὴν γόνιμον αὐτοῦ ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Γεωλογίας μέχρι σήμερον, ἐργασίαν δὲ διεθνῆς πρὸ πολλοῦ γνωστήν, ἀλλὰ και τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνδρὸς και τὴν δοᾶσιν του ἐν τῇ κοινωνίᾳ και τῇ Πολιτείᾳ.

Εἰς τὴν ἀκαδημικὴν ταύτην ἰσοτὴν παρέστησαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, δ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Υπουργοί τῆς Παιδείας, τῆς Συγκοινωνίας, τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ναυτικῶν, τῆς Περιμάλψεως, δ Διοικητὴς τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἐν σώματι, δ Δήμαρχος

Ἄθηναίων, δ Διοικητὴς τῆς Εθνικῆς Τραπέζης, δ ἐπιστημονικὸς κόσμος, οἱ ἀνώτεροι τῶν Υπουργείων ὑπάλληλοι, πολιτευταὶ πολλοὶ και πλῆθος φοιτητῶν.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφίξιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, δ πρύτανις κ. Γ. Ἀγγελόπουλος, τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, προσεφώνησεν ὡς ἔξῆς :

Μεγαλειότατε,

« Ή τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου Σχολὴ τῶν Φυσικῶν και Μαθηματικῶν Επιστημῶν ἔγνω ν' ἀπονείμη δημοσίᾳ τὸν τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος τίτλον τῷ κ. Φωκίωνι Νέγρῃ, ἀνέθηκε δὲ τῷ τακτικῷ καθηγητῇ τῆς Ορυκτολογίας και Πετρολογίας κυρίῳ Κ. Κτενᾶ, δπως ἐκδέση ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς αἰθουσῆς ταύτης τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ ἀνδρὸς, μεθ' ὃν δ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς και κοσμήτωρ τῆς αὐτῆς Σχολῆς κ. Δ. Χόνδρος θέλει ἀνακηρύξει ἐπισήμως τὸν κ. Φωκίωνα Νέγρην ἐπίτιμον διδάκτορα.

Παρακαλῶ τὸν κ. Κτενᾶν, δπως ἀνέλθῃ ἐπὶ τὸ βῆμα».

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΝΗΣΙΣ
ΤΟΥ κ. Κ. ΚΤΕΝΑ

Μεγαλειότατε,

« Αν και πολὺ σπάνια εἶναι παρ' ἡμῖν αἱ τελεταὶ, αἱ ἀφιερωμέναι, δπως ἡ σημερινή, εἰς τὴν εὐγενῆ ὑπηρεσίαν τῆς ἐπιστήμης, ἐν τούτοις προκαλοῦν πάντοτε τὰ ἴδια ἵερα αἰσθήματα, τὰ δποια χαρακτηρίζουν ἀλλαχοῦ τὴν ζωηρὰν ἐπιστημονικὴν κίνησιν.

Η παρουσία μάλιστα τῆς Υμετέρας Μεγαλειότητος και τῶν ἀνώτερων ἀρχόντων τῆς Πολιτείας παρέχει ἔξαιρετικὴν λαμπρότητα εἰς τὴν σεμνὴν ταύτην τελετὴν και δεικνύει τὸ ἴδιατερον ἐνδιαφέρον, τὸ δποιον αἰσθάνεται δημόσιας η Πολιτεία πρὸς πᾶν ὅτι ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν και τὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

Τὸ ἔργον ὅμως τοῦ ὀμιλητοῦ, εἰς τὸν δποῖον, ἐντολῇ ἀγαπητῶν συναδέλφων, ἀνετέθη ἡ εἰς δλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἀνάλυσις τῶν ἐπιστημονικῶν συγγραφῶν τοῦ τιμηθέντος, παρουσιάζεται ἔξαιρετικά δύσκολον εἰς τὴν προκειμένην περιπτώσιν δύστι εὐρισκόμενα ἔνωπιον ἐπιστήμονος, δ ὀποῖος ἔργαζεται ἀκόμη μὲ πλήρη νεανικήν δρμήν καὶ δστις δὲν συνεπλήρωσεν ἵσως τὸ ἔργον του καθ' δλας τὰς διευθύνσεις: ἄλλως τε ἡ ἐπιστημονικὴ δρᾶσις τοῦ Φωκίωνος Νέγρη δὲν παρουσιάζει τὴν βραδεῖαν ἔκεινην ἔξελιξιν, τὴν δποίαν βλέπομεν συνήδως εἰς τὸν φυσιοδίφας τὸ ἔργον του ἔξεδηλώθη ἀλφνιδίως, δυνάμενα νὰ εἴπομεν, διαμορφωμένον εἰς σύστημα καὶ ἔλαβε κατόπιν μίαν ἀνάπτυξιν ἐντατικὴν ἐντὸς δεκαπέντε περίπου ἑτῶν.

Μέχρι τοῦ 1900 οὐδεὶς γεωλόγος ἔγνωριζε τὸ ὄνομα αὐτοῦ: ἡτο διτλωματοῦχος πλὴν ἄλλων σχολῶν καὶ τῆς Ecole des Mines, τοῦτο εἶναι ἀληθές, μιᾶς Σχολῆς δηλαδή, ἡ δποία δν καὶ παρασκευᾶς μεταλλευτὰς καὶ μεταλλουργούς, διατηρεῖ ἀκόμη δλον τὸν παλαιὸν θεωρητικὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ περιλαμβάνει μεταξὺ τῶν παλαιῶν της μαθητῶν, δπως καὶ ἡ Bergakademie τοῦ Freiberg, πολλοὺς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων γεωλόγων τῆς Εὐρώπης: ἄλλ' δ Φ. Νέγρης οὐδέποτε ἐφαίνετο ἀσχοληθεῖς μὲ ζητήματα θεωρητικά.

Ἀνῆλθεν ἐπανειλημένως εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα τῆς Πολιτείας. Διηγήθηνεν ἐπίσης ἐπὶ πολλὰ ἔτη δύο ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας μεταλλευτικὰς ἑταιρείας τῆς Ἐλλάδος, εἰς τὸ Λαύριον καὶ εἰς τὴν Εύβοιαν: εἶναι γνωστὸν μάλιστα ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διευθύνσεώς του δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν δρων τῶν ἑταιρειῶν καὶ εἰς τὴν φροντίδα περὶ τῆς τύχης τῶν ἔργατῶν, ἀλλὰ συνετέλεσε, πλὴν ἄλλων καὶ εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν μεθόδων καμινεύσεως· μία τοιαύτη πρόδοδος εἶχε μεγάλην σπουδαιότητα καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δρια τῆς Ἐλλάδος: ἔχω ὑπ' ὄψιν μου π. χ. τὰ ἀποτελέσματα τὰ δποία ἐπέτυχε πειραματιζόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν βασικῶν πυριμάχων πλίνθων ἐκ μαγνησίτου, διὰ τῶν δποίων ἐσημειώθη οὐσιώδης βελτίωσις εἰς τὴν μεταλλουργίαν τοῦ σιδήρου: κατεσκεύασε τοιαύτας πλίνθους εἰς μεγάλην ποσότητα χάριν τῆς βιομηχανίας διὰ πρώτην φοράν μὲ E.B.=2,64¹⁾: αἱ λίαν τιμητικαὶ συζητήσεις, αἱ δποία εἴγειναν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ εἰς τὴν ἑταιρείαν τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν τῆς Γαλλίας²⁾ καὶ κατὰ τὰς δποίας ἐπιστοποιήθη ἡ ἐπιτευχθεῖσα πρόδοδος εἰς τὴν μεταλλουργίαν τοῦ σιδήρου ἐντὸς καμίνων Martin, συνετέλεσαν τότε εἰς τὴν μεγίστην αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τοῦ λευκολίθου ἐπ' ὁφελείᾳ τῆς βιομηχανίας τοῦ τόπου.

¹⁾ Πρὸ τοῦ 1893 δὲν είχε ἐπιτευχθῆ ἀκόμη ἡ κατασκευὴ τοιούτων πλίνθων μὲ E. B. ἀνάτερον τοῦ 2,40: αἱ πλίνθοι αὗται ξανά ώς ἐκ τούτου εὑδραυτοὶ εἰς ὑγρήλας θερμοχροσίας.

²⁾ «La Metallurgie», σ. 1141, 1893. Τίδε ἐπίσης: Ph. Negriss. La Société des Travaux Publics et Commissaires à l'exposition de Chicago. Athènes 1893.

Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως οὐδεὶς ηδύνατο νὰ διαισθανθῇ, ὅτι τόσον ἡ ἐκπαίδευσις αὐτοῦ εἰς ἀνωτάτας πανεπιστημιακὰς καὶ τεχνικὰς σχολάς, δσον καὶ ἡ προσωπικὴ περιέργεια καὶ ἐν πνεῦμα ἐρευνητικὸν καὶ ἀνήσυχον είχον διεγέρει ἡδη τὴν ἐτιθυμίαν πρὸς μελέτας ζητημάτων γεωλογικῶν, καθαρῶς θεωρητικῶν: δὲν ὑπῆρξεν ἐπομένως μικρὰ ἡ ἐκπληξίς τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου τῆς Ἐλλάδος, ὅταν κατὰ τὴν 16 καὶ 18 Μαΐου 1901 ἀνέπτυξεν εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ συλλόγου Παραγασσοῦ θέμα ἀφορῶν εἰδικῶς εἰς τὰς «πτυχώσεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἐν Ἐλλάδι»: τὸ θέμα τοῦτο διεπραγματεύθη διεξοδικώτερον δ ἔλλην μηχανικὸς εἰς σύγγραμμα δημοσιευθὲν δλγον κατόπιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Plissements et dislocations de l'écorce terrestre en Grèce».

Ἡ ἔξαιρετικὴ σαφήνεια καὶ ἡ κομψὴ διατύπωσις, αἱ δποίαι χαρακτηρίζουν τὸ ἔργον τοῦτο, προσείλκυσαν ἀμέσως τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου: ἐνθυμοῦμαι μάλιστα τὴν ζωηρὰν ἐντύπωσιν, τὴν δποίαν προεκάλεσε τότε εἰς ἐμέ, ἥμην μόλις φοιτητής, ἡ μεγάλη εὐχέρεια μὲ τὴν δποίαν διεχειρίσθη τὸ ζητῆμα δ ἔλλην ἐπιστήμων καὶ δ πλούτος τῶν γεγονότων, τὰ δποία συνεκέντρωσε πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ θέματός του, ἐνδὸς ἐκ τῶν μεγαλοπρεπεστέρων τῆς γεωλογικῆς συνήδεσεως.

Ο Φ. Νέγρης ἡρεύεται τὸ πολύπλοκον τοῦτο ζητῆμα τῶν πτυχώσεων συνθετικῶς ἐβασίσθη κυρίως εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν παλαιοτέρων εἰς τὴν Ἐλλάδα ἔνεων γεωλογικῶν ἀποστολῶν, καθὼς καὶ εἰς τὰς μελέτας τῶν Philippson καὶ Lepsius: βλέπομεν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τὴν μεγάλην ἐπίδρασιν τῆς παλαιοτέρας γαλλικῆς σχολῆς αἱ πτυχώσεις ἀναπτύσσονται εὐδυνγόραμμως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτῶν εἶναι χαρακτηριστικὴ ἐκάστης περιόδου.

Ο Φωκίων Νέγρης ἔχει ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν μελέτην ταῦτη τὰ πορίσματα τῆς γεωμανικῆς σχολῆς μὲ τὰς ὅριξικελεύθους συνθέσεις τοῦ Eduard Suess: ἔχει ἐπίσης ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ νεωτέραι ἀπόφεις τῶν γάλλων γεωλόγων μετὰ τὰς ἐφεύνας τοῦ Marcel Bertrand ἡσαν τελείως διάφοροι: ἐν τούτοις διαβλέπει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πτυχώσεων ἐπὶ ἔλληνικοῦ διδάφους νέαν ὑποστήριξιν τῶν θεωριῶν τῆς παλαιοτέρας γαλλικῆς σχολῆς. Ή Ἐλλὰς καλύπτεται ἀπὸ ἐν δικτυον διευθύνσεων παριστῶν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πτυχώσεων: τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ εἶναι εὐδύνγραμμα: καμπύλαι γραμμαὶ δὲν ἀναφαίνονται, παρὰ μόνον εἰς τὰ σημεῖα συμβολῆς τῶν παλαιοτέρων πτυχώσεων μὲ τὰς νεωτέρας.

Ἐνδισκόμενα ἐκ νέου ἔνωπιον μιᾶς μᾶλλον γεωμετρικῆς ἀντιλήψεως περὶ τὴν διευθύνσεως τῶν πτυχώσεων, τὴν δποίαν παρεμπιπόντως είχεν ὑποστηρίξει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ δ Lepsius εἰς τὴν Ἀττικήν. Διὰ τὴν παραδοχὴν τῆς γεωμετρικῆς ταῦτης συνθέσεως πιθανὸν είναι ὅτι συνετέλεσε καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ Φ. Νέγρη, ἡ δποία ἐβασίσθη κυρίως ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐπίδρασις, τὴν δποίαν είχεν ἀφήσει ἐπ' αὐτοῦ τὸ μαθηματικὸν οίκο-

γενειακὸν περιβάλλον, εἰς τὸ δποῖον ἔζησεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη· ὁ πατήρ του, ἀπόφοιτος τῆς Ecole Polytechnique διετέλεσεν ἐκ τῶν πρώτων καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν εἰς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον ὁ ἀδελφός του, ἀπόφοιτος τῆς ἴδιας σχολῆς, ὑπῆρξεν ὁ ὁργανωτής τοῦ Πρωτικοῦ Λυκείου εἰς τὸν Φ. Νέγρην τέλος πρὸ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ εἰς τὴν Ecole des Mines, ἀπενεμήθησαν τὰ πτυχία τῆς Ecole Polytechnique καὶ τῆς Σοφιόνης εἰς τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας.

"Ἄν καὶ ὑπέστη μεταβολάς τινας, ἴδιως δον ἀφορᾶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν διαφόρων πτυχώσεων, ἡ θεωρία τῆς εὐθυγράμμου ἀναπτύξεως αὐτῶν ὑπεστηρίχθη μέχρι καὶ τῶν νεωτάτων δημοσιεύσεων ὑπὸ τοῦ ἔλληνος γεωλόγου.

"Ἡ πρώτη αὗτη μελέτη γεωλογικῆς φύσεως εἴληκε τὸν Φ. Νέγρην δριτικῶς πλέον καὶ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἔρευναν θεμάτων σχετικῶν μὲ τὴν γεωλογίαν τῆς Ἑλλάδος ἔκτοτε συγχὰ ἥδυνατο νὰ τὸν συναντᾷ κανεὶς εἰς δὸλα ἐκεῖνα τὰ σημεῖα τῆς ἡμετέρας πατρίδος, ἀτινα παρουσιάζουν ἴδιαιτερον τεκτονικὸν ἐνδιαφέρον ἢ ἡ ἔξετασις τῶν δποίων ὑπέσχετο τὴν λύσιν ζητημάτος τίνος, ἀκόμη σκοτεινοῦ· μὲ μεγάλην ἐπίσης προδυμίαν ἔσπενδε νὰ ἐπισκεψῇ καὶ τὰς περιοχὰς ἐκείνας, εἰς τὰς δποίας αἱ ἔρευναι ἄλλων συναδέλφων ἔιχον φέρει νέον τι εἰς φῶς· αἱ εὐκαιρίαι αὐταὶ ἤσαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολυπληθεῖς διότι, ἡ πατρίς μας εἴθισκομένη εἰς τεκτονικὸν σημεῖον σπουδαιότατον μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, εἰς τὴν ζώνην σύναντήσεως τῶν ἀλπικῶν καὶ μικρασιατικῶν ὁροσειρῶν, προσελκύει πάντοτε τὸν ἔνονος ἐπιστήμονας καὶ ἀποτελεῖ κέντρον διεθνοῦς γεωλογικῆς ἔξερευνήσεως.

Τὰ πορίσματα τῆς δεκαπενταετοῦ ἐργασίας του ἀδημοσίευσεν ὁ Φ. Νέγρης ἴδιως εἰς τὰ Comptes rendus τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ εἰς τὸ Bulletin τῆς Γεωλογικῆς Ἐταιρίας τῆς Γαλλίας, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς ἴδιας μονογραφίας.

"Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὅψω σύντομον βλέμμα εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τῶν ἀνακοινώσεων, τὰ δποία βασίζονται εἰς νέας πρωτοτύπους παρατηρήσεις καὶ ἔρευνας καὶ τὰ δποία ἐπομένως προεκάλεσαν ἐπ' αὐτῶν τὴν διεθνῆ προσοχὴν εἰς τὴν γεωλογικὴν ἔρευναν, δπως καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην φυσικήν, οἱ ἐπιστήμονες εἶναι ἡναγκασμένοι, δπως συνδέσουν τὰ διάφορα φαινόμενα καὶ συστηματοποιήσουν αὐτά, νὰ τὰ περικλείουν ἐντὸς θεωρῶν· αἱ ὑποθέσεις καὶ αἱ θεωρίαι ἔχουν τὴν ἀξίαν, δτι χρησιμεύουν διὰ τὴν συγκράτησιν τοῦ ὑπάρχοντος ὑλικοῦ, μεταβάλλονται δμως μὲ τὴν πάροδον τῶν ἔτῶν καὶ ἀναλόγως τῶν ἀντιλήψεων ταύτης ἡ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς τὰ βεβαιωθέντα δμως γεγονότα καὶ αἱ σχέσεις αὐτῶν μεταξὺ των, ταῦτα ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τοῦ οἰκοδομήματος τῆς ἐπιστήμης ὁ πολλαπλασιασμὸς δὲ αὐτῶν σημειώνει τὴν πραγματικὴν πρόοδον.

"Ἐν ἐκ τῶν ζητημάτων, τὰ δποία ἔχονται συγγραφάς, εἶναι ἡ μετακίνησις τῶν παραλίων κατὰ τὰς τελευταῖας περιόδους τῆς γεωλογικῆς ἔξελίξεως· τὸ πολύπλοκον τοῦτο φαινόμενον εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀντιμετωπίζῃ εἰς ἔκαστον βῆμα, δστις μελετᾶ τὴν ιστορίαν τῆς ἔξελίξεως τῆς γῆς εἰς πλείστας περιπτώσεις βεβαιοῦμεν τὴν ἐπίστρωσιν θαλασσών στρωμάτων ἐπὶ χερσάων ἀποθέσεων καὶ τάναπαλιν· διαγινώσκομεν δτι εὑρισκόμεθα πρὸ μεγάλων εύσταθῶν κινήσεων τῆς χέρσου ἡ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη τὸν γενικὸν νόμον, δστις ἔξωτεροικενεὶ τὴν διαδοχὴν καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διαφόρων φάσεων· τοῦτο δὲ προσέρχεται κυρίως ἐπὶ τῆς αἰτίας, δτι αἱ παρατηρήσεις μας εἶναι ἀκόμη ἀτελεῖς καὶ περιλαμβάνουν ἔνα μέρος μόνον τῆς Ενδρώπης καὶ τῆς Β. Ἀμερικῆς· ἀλλως τε ἡ διάβρωσις καὶ ἡ ἐκγνήνωσις τοῦ ἐδάφους, αἱ δποίαι ἐνήργησαν ἐπὶ τῆς χέρσου καὶ κατὰ τὰς ἄλλας περιόδους τῆς ἔξελίξεως, μᾶς κατέστρεψαν λίως διὰ πάντοτε πλείστα σημεῖα, ἐπὶ τῶν δποίων ότι ἥδυνάμεθα νὰ στηριχθῶμεν.

"Ἡ ἀνατολικὴ Μεσόγειος καὶ μάλιστα ἡ περιοχὴ τοῦ Αίγαίου πελάγους ὑπῆρξεν τὸ δέατρον ἐπανελημένων τοιούτων μετακινήσεων κατὰ τοὺς τελευταῖους γεωλογικοὺς χρόνους παρουσιάζουν ἐπομένως εὐνοϊκοὺς δρόους διὰ τὴν μελέτην τοῦ φαινομένου· Ὁ Φ. Νέγρης χρησιμοποιεῖ πρὸς τοῦτο τὰς γνωστὰς μεθόδους· ἀναζητεῖ τὰς βαθμίδας διαβρώσεως καὶ τὰς δπὰς λιθοφάγων μαλακίων ζώων καὶ ἐφιστᾶ τὴν προσοχὴν τοῦ ἴδιως εἰς τὴν ἀρνητικὴν μετακίνησιν· ἀποκαλύπτει τὴν παρουσίαν αὐτῶν εἰς πλείστα σημεῖα τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος¹⁾, ἐκ τῶν δποίων δύο ἔχουν ἴδιαιτέραν σπουδαιότητα, ὡς ἐκ τῶν διεθνῶν συζητήσεων, τὰς δποίας προεκάλεσαν.

"Ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ βαθμίδες διαβρώσεως τῶν βορείων ἀκτῶν τῆς Πελοποννήσου, τὰς δποίας ἀνεῦρε καὶ διέγνωσε μέχρι τοῦ ὕψους τῶν 836 μ.²⁾ ὁ καθηγητής Depéret, τοῦ δποίου περισπούδαστους διαλέξεις ἥκουσαμεν πρὸ δλίγων ἔτῶν ἀπὸ τοῦ βῆματος τούτου, ἐβεβαίωσε τὰς παρατηρήσεις αὐτὰς καὶ τὰς ἐχρησιμοποίησε, μὲ τινας διαφορὰς ἀντιλήψεως ἀπὸ γενετικῆς ἀπόψεως, διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς μελέτης του περὶ τῆς γεωλογικῆς ἔξελίξεως τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου³⁾.

"Ἐπίσης διεθνῆ σημασίαν ἔλαβεν ἡ ἀνεύρεσις

¹⁾ "Ἡδη οἱ Boblay καὶ Virlet καθὼς καὶ ὁ Cayeux σημειώνουν τὴν παρουσίαν βαθμίδων διαβρώσεως καὶ δπῶν λιθοφάγων ζώων εἰς τινα παράλια τῆς Ἑλλάδος, εἰς μικρὸς ὕψους.

²⁾ Contribution à l'étude des dernières régressions. Bulletin Soc. Géol., IV° Série, 6, 1906, σ. 519.— Submersion et régression quaternaire en Grèce. Ομοίως 8, 1908, σ. 418.— Les terrasses du Nord du Péloponnèse. Athènes, 1910.

³⁾ Observations sur l'histoire géologique pliocène et quaternaire du golfe et de l'isthme de Corinthe. Comptes rendus Acad. Sc., 156, 1913, σ. 659. Ο Depéret θεωρεῖ τὰς δρεινὰς βαθμίδας τῶν βορείων ἀκτῶν τῆς Πελοποννήσου, τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν διὰ τὴν ἀρνητικὴν μετακίνησιν.

δύων λιθοφάγων μαλακίων μέχρι τοῦ υψους τῶν 690 μ. εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Σίφνου¹⁾: τὰ θαυμάσια διάτρητα τεμάχια ἐκ τοῦ κοιτάσματος τούτου, μέρος τῶν δποίων ἔδωρηθη καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, προεκάλεσαν ἴδιαιτέρας συζητήσεις εἰς τὴν Γεωλογικὴν ἑταιρείαν τῆς Γαλλίας, ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν λιθοφάγων ζῷων, εἰς τὰ δποῖα ὀφελοῦνται αἱ ὄπαι καὶ ἐπομένως ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς μετακινήσεως ὅπως καὶ ἀν ἔχῃ ὅμως τὸ πρᾶγμα, αἱ ζῶνται αὐταὶ ἀποδεικνύουν, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ οὐσιῶδες, ἀρνητικὴν μετακίνησιν τῶν παραλίων μετὰ τὸν τεμαχισμὸν τοῦ κυκλαδικοῦ μάλου καὶ ἐπομένως μετὰ τὴν σημερινὴν διαμόρφωσιν τῶν δυτικῶν τούλαχιστον Κυκλαδῶν.

Ο. Φ. Νέγρης δὲν περιωρίσθη ὅμως μόνον εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων καὶ εἰς τὴν σύνδεσιν αὐτῶν, ἔξητησε καὶ τὴν ἔξηγησιν τῆς ἀρνητικῆς μετακινήσεως ἀπέδωκε ταύτην εἰς ὑποχώρησιν συνεχῆ τῆς στάθμης τῆς θαλάσσης ἀπὸ τῆς πλειοκαίνου διαπλάσεως, συνεπείᾳ τῶν καὶ ἄλλων βεβαιουμένων καταβυθίσεων εἰς τὴν ἀνατολικὴν Μεσόγειον. Τὴν ὑποχώρησιν ταύτην διεδέχθη κατὰ τὸν Νέγρην πικρὰ θετικὴ μετακίνησις μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ 6 μ. μέχρι σήμερον²⁾.

Ίδιαιτέρον ἐνδιαφέρον προσλαμβάνει ἡ σειρὰ αὐτῆς τῶν μελετῶν καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι διάφορα σημεῖα ἀναφερόμενα ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἐλλήνων συγγραφέων καὶ ἀτίνα ἔθεωροῦντο ὡς μῆδοι, ὅπως π.χ. ἡ περὶ τῆς ὑπάρχεως τῆς Ἀτλαντίδος παράδοσις παρὰ τῷ Πλάτωνι, ενδίσκουν ἐπιστημονικὴν ἔξηγησιν εἰς τὰς νεφτάτας καταβυθίσεις τρημάτων χέρους μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς ἀφ' ἐνὸς καὶ κεντρικῆς Ἀμερικῆς ἀφ' ἐτέρουν αἱ τοιαῦται καταβυθίσεις αἴτινες εἶναι νεώταται, καθὼς ἀποδεικνύουν λόγοι τεκτονικοὶ καὶ παλαιοντολογικοὶ, ἔξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ τὴν ἔναρξιν δηλαδὴ τοῦ τεταρτογενοῦς αἰώνος.

"Άλλο σημεῖον, τὸ δποῖον μία ἀνάλυσις, ὅπως ἡ σημερινὴ δὲν δύναται νὰ παρίδῃ, εἶναι ἡ ἀνεύρεσις στρωμάτων τῆς ἡώκαινον διαπλάσεως εἰς τὴν ἔκτασιν τῶν κυκλαδικῶν σχηματισμῶν καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν Νάξον³⁾: δ ἀκριβῆς μάλιστα προσδιορισμὸς τῆς βαθμίδος τῆς ἡώκαινον ἐπιτευχθεὶς ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἰοάννου Boussac, παρέχει εἰς τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ἴδιαιτέραν σπουδαιότητα καὶ ἀποτελεῖ ἐν ἀπὸ τὰ πλέον οὐσιώδη σημεῖα, ἀτίνα ἡρευνήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὰς Κυκλαδας. Τὸ ἡώκαινον τῆς Νάξου ἀναπτύσσεται ἀπ' εὐθείας καὶ ἀσυμφώνως ἐπάνω εἰς τὰ μεταμορφωθέντα στρώ-

¹⁾ Συγγρ. μνημ., σ. 31.

²⁾ *Observations concernant les variations du niveau de la mer depuis les temps historiques et préhistoriques. Comptes rendus, 1903, II.—Délos et la transgression actuelle des mers. Athènes, 1907.*

³⁾ *Sur la découverte de l'éocène au-dessus du cri-stallophylien des Cyclades etc. Comptes rendus, 157, 1913, σ. 1034.*

ματα, ἐχοησίμευσεν ἐπομένως ἐν μέρει εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐποχῆς τῆς μεταμορφώσεως.

'Αλλὰ δὲν σταματᾶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ Φ. Νέγρης ἐνθουσιώδης πλέον διὰ τὰ ἐνδιαφέροντα πορίσματα, ἀτίνα ἡ λεπτομερῆς γεωλογικὴ ἔρευνα φέρει πολλάκις εἰς φῶς, ἀσχολεῖται μὲ τὴν συγγραφὴν νέου ἔργου φέροντος τὸν τίτλον «Roches cristallophyliennes et tectonique de la Grèce» εἰς τοῦτο ἐκτίθενται τὰ κύρια συμπεράσματα τῆς τρίτης περιόδου τῆς δράσεως αὐτοῦ, γίνεται δὲ καὶ ἀναθερόησις εἰς αὐτὸ δἄλλων ζητημάτων, ἀτίνα είχε μελετήσει προγενεστέρως, ὅπως π. χ. τὰ περὶ τῶν ἐπωθήσεων εἰς τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα, περὶ τῆς συμβολῆς (interférence) τῶν πτυχώσεων καὶ περὶ τῆς γεωλογικῆς ἔξελίξεως τῆς Αἰγαίου κατὰ τὸν τριτογενῆ αἰῶνα.

Θὰ ἐπιστήσω τὴν πρόσοχήν μου εἰς δύο κυρίως σημεῖα τοῦ τελευταίου τούτου συγγράμματος: ἐνδιαφέρει πρῶτον ἡ βεβαίωσις τοῦ γεγονότος, ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τεμάχια ἀσβεστολιθικὰ μὲ ἀπολιθώματα χαρακτηριστικὰ μιᾶς διαπλάσεως, δύνανται νὰ παρασυρθοῦν μεταξὺ στρωμάτων γεωτέρων αἰώνων καὶ νὰ ἐπιφέρουν τοιουτούροπως σύγχυσιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας των κατὰ τὴν στρωματογραφικὴν ἔρευναν πρέπει ἐπομένως νὰ λαμβάνεται τὸ γεγονός τοῦτο πάντοτε ὑπὸ δύνην: ἔξηγοῦνται δὲ δι αὐτοῦ καὶ πλείσται ἀνωμαλίαι, αἵτινες παρετηρήθησαν μέχρι τοῦδε, ὅπως ἡ σύγχρονος ἐμφάνισις εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ κοίτασμα ἀπολιθωμάτων τῆς κρητιδικῆς καὶ ἡ ὥκαίνον ἡ τῆς τριαδικῆς καὶ ιουρασίου.

Τὸ δἄλλο σημεῖον ἀφορᾷ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας τῶν μεταμορφωθέντων στρωμάτων τὸ θέμα τοῦτο ἀπηρχόλησε μέγα μέρος τῶν γεωλόγων, οἱ δποῖοι εἰργάσθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν λύσιν μάλιστα αὐτοῦ ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Βερολίνου ἀπέστειλε πρὸ ἐτῶν τοὺς καθηγητὰς Bücking καὶ Lepsius, ἐκ τῶν δποίων δ δεύτερος ἔχαρτογράφησε γεωλογικῶς τὴν Ἀττικήν⁴⁾. Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ πολύπλοκον τοῦτο ζήτημα ἔχει λάβει λύσιν γενικήν, διότι προϋποθέτει λεπτομερεῖς μικροσκοπικὰς ἔρευνας καὶ γεωλογικὴν ἀνάλυσιν εἰς μεγάλην κλίμακα, προκειμένου νὰ ἐρευνηθοῦν συγχρόνως καὶ τὰ αἴτια τῆς μεταμορφώσεως δ. Φ. Νέγρης δμως ἀνεζήτησεν εἰς ἐν τῷμα τῶν στρωμάτων αὐτῶν ἀπολιθώματα

¹⁾ Ο Lepsius ἔβεβαίωσεν εἰς τὴν Ἀττικήν πλὴν ἀλλων καὶ τὸ σπουδαιότατον φαινόμενον, ὃτι στρωμάτα ἔζηματογενή, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν δρίζοντας c_1 , c_2 καὶ c_3 , μεταπίποντα δρίζοντας. Διέγνωσεν ἐπίσης, χωρὶς δμως νὰ τὸν διατύπωσι, τὸν νόμον τοῦ δρήνου, διότι κανονίζει τὴν ὄρυκτολογικὴν σύστασιν τῶν κρυσταλλοσιστῶν ζωνῶν. Εγ τούτοις περιέργως πως δὲν ἐλαβεν ὑπὸ δύνην, οὔτε αὐτὸς οὔτε ἄλλοι μεταγενέστεροι ξένοι ἐρευνηταί, τὴν τόσον κατηγορηματικὴν γνώμην τοῦ Steinmann περὶ τῆς μεσοζωϊκῆς ἡλικίας τοῦ δρίζοντας μη τῆς Ἀττικῆς (Zeitschrift der D. geol. Gesellschaft, 42, 1890, σ. 765).

μικροοργανισμῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχοντις μοποίησε τὴν φωτογραφίαν, οὐχὶ τόσον ἐπὶ παρασκευασμάτων, ὃσον ἐπὶ τῶν λειανθέντων ἀσβεστολιθικῶν τεμαχίων τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε λίαν ἴκανοποιητικὸν εἰς μερικὰς περιττώσεις¹⁾, ἐὰν οἱ εὑρεθέντες δργανισμοὶ δὲν δρῖσον παντοῦ τὴν ἀκριβῆ ἡλικίαν, ἀποδεικνύουν δῆμος ὅτι δὲν εὐρισκούμεθα ἐντὸς στρωμάτων τοῦ ἀρχαιολιθικοῦ αἰώνος τῆς ἔξελιξεως τῆς γῆς ἀπόκειται εἰς τὰς μελλούσας ἔρευνας νὰ συμπληρωσουν τὴν ἀνάλυσιν καὶ νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν τοὺς ἀκριβεῖς νόμους τῆς μεταμορφώσεως πρόκειται περὶ ζητήματος, τὸ δοποῖον ὃδα προσελκύῃ πάντοτε ἀμεριστὸν τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ διὰ τὴν λύσιν τοῦ δοποίου τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος, ὡς ἐκ τῆς ἀφθονίας τῶν φυσικῶν τοιμῶν, παρέχει ὄλικὸν περισπούδαστον.

Μεγαλειότατε,

Ἡ Φυσικομαθηματικὴ Σχολὴ ἀπονέμουσα τὸ δίπλωμα τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος δὲν ἀπέβλεψε δῆμος μόνον εἰς τὰ πορίσματα τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἔγους τοῦ σημερον τιμωμένου ἐπιστήμονος διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἡθέληση γὰρ ἔξυψώσῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν ἐπιστημονικὴν κίνησιν τοῦ τόπου καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν πᾶσαν τὴν ἡθικὴν ὑποστήριξιν.

Εἰς τὸ μέσον τῆς διεθνοῦς ἀμύλλης καὶ τοῦ βιομηχανικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἡ καλλιέργεια τῆς τέχνης καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ἀποτελοῦν τὸν μόνον σύνδεσμον φύσεως ἰδεολογικῆς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν διεθνῆ ἐπιστημονικὴν συνενόησιν δύναται πᾶς τις νὰ προσέλθῃ συνεγάγεταις μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὅταν γείνῃ δεκτὸς μὲ τὴν Ἰδίᾳν συναδελφικὴν εἰλικρίνειαν διοθενδήποτε καὶ ἀν προσέρχεται καὶ ὅσονδήποτε ἀσήμαντος καὶ ἄν εἶναι ἡ συμβολή, τὴν δοποίαν φέρει.

Ἡ Ἑλλὰς προσέφερε βεβαίως τὴν συνεργασίαν τῆς μέχρι τοῦδε εἰς πολλοὺς οἰλάδους καὶ μάλιστα φιλολογικούς· ἡ καλλιέργεια δῆμος τῶν ἐπιστημῶν καὶ Ἰδίως τῶν φυσικομαθηματικῶν, — αὐταὶ καρακτηρίζουσιν κυρίως τὸ πνεύμα τῆς ἔρευνῆς —, δὲν εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐπιθυμητὸν σημεῖον, οὔτεως ὥστε ἀπὸ τῆς ἀπόφεως αὐτῆς ἡ ἐπιστημονικὴ κίνησις παρ' ἡμῖν εἶναι λίαν περιωρισμένη.

Τὰ πανεπιστημιακὰ ἔργαστηρια καὶ φροντιστήρια, εἰς τὰ δοποῖα κυρίως δύναται νὰ καλλιεργηθῇ τὸ φυτώριον τῆς πρωτοτύπου ἔρευνης, καταβάλλον πᾶσαν φροντίδα ἀπό τινων ἐτῶν, παρὰ τὰ μικρὰ μέσα ἀτινα διαθέτουν, διὰ νὰ μὴ ὑστερῇ καὶ ἡ Ἑλλάς, ἡ δοποία ὑπῆρξεν ἡ κοιτὶς ὅλων τῶν ἐπιστημῶν, εἰς τὴν διεθνῆ πρόσδοντα ὁ παρακολούθων μάλιστα προσεκτικῶς τὴν ἔργασίαν καὶ ἔξελιξιν αὐτῶν δὲν

δύναται νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὴν μικρὰν ἵσως ἀκόμη, ἀλλὰ σταθερὰν βελτίωσιν.

‘Ἄλλ’ αἱ Πανεπιστημιακαὶ Σχολαὶ δύνανται, κατὰ σοφὴν διάταξιν τοῦ νομοθέτου, νὰ ἐπεκτείνουν τὴν δρᾶσιν των καὶ ἐπέκτησιν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ ἐπικτησοῦν τὴν ἐπικοινωνίαν καὶ τὸν σύνδεσμον πρὸς πάντα ἐφάγατην ἀφιλοκερδῆ καὶ ἀφωσιωμένον.

Καθοδηγούμενη ἀπὸ τὰς σκέψεις αὐτὰς ἡ Σχολὴ τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐνόμισεν, ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἔγκαινιάσῃ καλλίτερον τὸν πίνακα τῶν ἐπιτίμων διδάκτορων τῆς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, παρὰ διὰ τοῦ δινόματος τοῦ κ. Φ. Νέγρη· εὗχεται δὲ νὰ εὐρεθῇ καὶ πάλιν ταχέως εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς τοιαύτας τιμητικὰς διακρίσεις, χάριν τῆς προσόδου καὶ τῆς δόξης τῆς ἀγαπητῆς πατρίδος.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΗΤΟΡΟΣ κ. Δ. ΧΟΝΔΡΟΥ

Μετὰ τὸν κ. Κ. Κτενᾶν ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ὁ κοσμήτωρ τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν, τακτικὸς δὲ καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς κ. Δ. Χόνδρος, δστις ἀνέγνωσε, πάντων ἐγερθέντων, τὸ ἐπόμενον δίπλωμα τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ κ. Φ. Νέγρη εἰς ἐπίτιμον διδάκτορά τῆς Σχολῆς.

«Γνώμη τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύοντος, ἔγω, Δ. Χόνδρος, τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς, νῦν δὲ τῆς Σχολῆς κοσμήτωρ, χρώμενος τῇ δυνάμει, ἦν παρὰ τῶν ἀκαδημεικῶν νόμων καὶ τῆς Σχολῆς ἔχω λαβὼν, ἀναγορεύω σέ, Φωκίωνα Νέγρην, ἐπίτιμον διδάκτορα τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν καὶ πάσας σοι ἀπονέμω τὰς προνομίας τὰς τῷ ἀκαδημεικῷ τούτῳ ἀξιώματι παρεπομένας».

Τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ διπλώματος ὑπεδέχθησαν ζωηρότατα τὰ χειροκοπήματα τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, μεđ^o δὲ κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα δὲ κ. Α. Δαμβέργης ὃς ἀρχαιοτέρος τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. Α. ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Μεγαλειότατε,

Κύριε Πρόεδρε,

Ἐάν ἐν ταῖς τέχναις παράσιτον θεωρῆται καὶ ἀνίκανον νὰ ὑψωθῇ ὑπέροχον τὸ βλάστημα τῆς ἔρασιτεχνίας, ἐν ταῖς ἐπιστήμαις μεγάλα παραδείγματα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι καὶ ἔξω τῶν ἀκαδημαϊκῶν παραδείσων ὑψοῦνται μεγαλόκλαδα καὶ ἀμφιλαφῆ δένδρα, ὃν ἡ μόνωσις ἀντὶ νὰ ἔλατώσῃ τὴν ἐπιβολήν, ἀναδεικνύει τούναντίον καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἐπιστήμης.

¹⁾ Ἐχω Ἰδίως ὃν δψιν μου τὰς φωτογραφίας τοῦ πίνακος VIII καὶ τὰ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον δωρηθέντα τεμάχια μαρμάρων ἐκ Νάξου.

Τοῦ φαινομένου τούτου περίβλεπτον μαρτύριον είνε ἡ σημερινὴ ἑορτή, καθ' ἥν οἱ ἔξ ἐπαγγέλματος λειτουργοὶ τῆς ἐπιστήμης οἱ ἐγγηράσαντες ἐν τῷ ναῷ τῆς, συνεχόμεθα ἐν πομπῇ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ τῶν ἐπιστημονικῶν τελετῶν, ἵνα ὑποδεχθῶμεν, οὐχὶ ὡς νεοφύτιστον, ἀλλ' ὡς ἐπίτιμον συλλειτουργόν, ἕνα τὸ πρῶτον ἥδη διερχόμενον τὸν οὐδὸν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου ναοῦ.

Εὐτυχῆς λογίζομαι, ὅτι ἐπέησα καὶ παρίσταμαι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην τοῦ πνεύματος, ἥτις δὲν τιμᾶ μόνον τὸν τιμώμενον δι' αὐτῆς, ἀλλὰ τιμᾶ καὶ μεγαλύνει κυρίως αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιστήμην, διότι διὰ τῶν τοιούτων πνευματικῶν ἑορτῶν, οἱ μὲν σύγχρονοι προτρέπονται εἰς ἀμιλλαν, οἱ δὲ ἀνατέλλοντες παρορμῶνται εἰς μύμησιν ἐν τῇ πολυμόχῳ δῶρῳ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς δόξης.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη είνε πρὸ παντὸς βαρυσήμαντος, διότι δὲν τιμᾶται δι' αὐτῆς ἐπιστήμων ἀνήκων εἰς τὸ ἀνώτατον τῆς Πατρόδος Πανδιδακτήριον, ὅστις τελῶν καθήκονται καὶ θητείαν ὑποχρεωτικήν, ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ ἐνθελοντὴς ἔξω διαβιῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἀφρόντιδι βίῳ, ζητῶν ἐν τῇ μετὰ τῆς ἐπιστήμης ἀναστροφῇ τὸ ἀνίδοτον τῆς πλήξεως, ἀλλ' ἀκαταπόνητος ἀδηλτῆς ἐν ἄλλοις πολυμερίμνοις σταδίοις, ὅστις νέους μόχθους προσθέτων εἰς τοὺς μόχθους του, ἐτάχθη οἰκειοθελῶς εἰς τοὺς φρυνοῦς τοῦ ἱεροῦ πυρὸς καὶ ἐνθουσιώδεις τῆς ἐπιστήμης μύματας, ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν συνεχῶς ἐργασθείς, ἀποτελεσματικῶς ἔδρασε καὶ δικαιωματικῶς ἀπέκτησεν ἐν τῇ διεθνεῖ, ἐπιστήμῃ τὸν τίτλον τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς γεωλογίας.

Οἱ τιμῶμενος ἐπιστήμων γεωλόγος Φωκίων Νέγρης, νιδὸς τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Νέγρη, Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, πάνυ εὐδοκίμως ἐσπούδασεν εἰς ἀνωτέρας μηχανικὰς σχολὰς ἐν Παρισίοις καὶ κατὰ τὰς ἔξετάσεις του ἤριστενεν. Ἐπανελθὼν δημόθυνεν ἐπιτυχῶς ἐπὶ δωδεκαετίαν ὅλην τὰ μεταλλουργεῖα Λαυρίου καὶ Εὐβοίας, ἔδρασε δὲ καὶ ὡς βουλευτής καὶ κατ' ἐπανάληψιν ὡς ὑπουργός. Καθ' ὅλον τὸ μακρὸν διάστημα ἡμίσεως σχεδὸν αἰῶνος, οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐν τῷ μεστῷ δράσεως βίῳ του ἐγκατέλειψε τὸ γόνιμον ἔδαφος τῆς γεωλογικῆς ἐπιστήμης, οὐδ' ἐπαυσε δημοσιεύων σειρὰν ὅλην περισπουδάστων γεωλογικῶν ἔρευνῶν αἴτινες παρέσχον αὐτῷ ἐπαξίως κορυφαίαν διεθνῆ θέσιν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῆς γεωλογίας.

Τοιοῦτον ἐπιφανῆ φυσιοδίφρην καὶ ἀκάματον ἔρευνητήν, τοιοῦτον δξενδερκή παρατηρητὴν καὶ βαθύνουν κριτικὸν ἐν τοῖς συμπεράσμασι, τοῖς σχετιζομένοις τῇ γενικῇ πρὸς τὴν χώραν μας ἐπιστήμῃ γεωλογίᾳ, τιμῶσα ἡ σχολὴ τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν διὰ τῆς παμψήφου ἀπονομῆς ταῦ πρῶτον εἰς Ἑλληνα ἐπιστήμονα ἀπονεμούμενου τίτλου τοῦ ἐπίτιμου διδάκτορος, ἔαυτὴν κυρίως ἐτίμησεν.

Ὦς τὸ ἀρχαιότερον μέλος τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν καὶ κατ' ἐντολὴν αὐτῆς, μεθ' ὑπερηφανείας σφίγγω πρῶτος τὴν

χείρα καὶ συγχαίρω ἐξ ὀνόματος αὐτῆς τὸν συνάδελφον Φωκίωνα Νέγρην.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΗΣ ΤΟΥ κ. Φ. ΝΕΓΡΗ

Μεγαλειότατε,

Αἱ τιμαὶ αἵτινες μοὶ ἀπονέμονται ὑπὸ τῆς ἑστίας ταύτης τῶν φώτων, προσλαμβάνουσαι νέυν κύρος διὰ τῆς παρουσίας τῆς Υμετέρας Μεγαλειότητος, μὲ ἀναγκάζουν νὰ ἐπικαλεσθῶ πᾶσαν εὐμένειαν καὶ συγγνώμην, ἀν οἱ λόγοι μου ὑστερήσουν πολὺ τῆς προσγνομένης μοι δεξιώσεως.

Πῶς νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὰ ἔριτιμα μέλη τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν, ἥτις, διὰ τοῦ ἐγκρίτου αὐτῆς Κομήτορος, μοὶ ἀπονέμει σήμερον τὴν ὑψίστην τιμὴν, ἥν δύναται νὰ ἀπολαύσῃ ἐπιστήμων ἐν Ἑλλάδι. Καὶ δταν ἀναλογίζομαι, ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη μοὶ ἀπονέμεται παρ' ἐκείνων οὔτινες κρατοῦν ὑψηλὰ τὰ σκῆπτρα τῆς ἐπιστήμης, αἰσθάνομαι τὴν καρδίαν μου πάλλουσαν ἐκ τῆς εὐγενεστέρας συγκινήσεως.

Μὲ ποίας δὲ λέξεις νὰ παραστήσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὰ μέλη ἴδιως τῆς σχολῆς, ἀτινα εἰσηγήθησαν τῆς τιμῆς ταύτης, ἐξ ὃν δὲ μὲν πρῶτος, δο σοφὸς καθηγητὴς τῆς φαρμακευτικῆς ημείας κατέχει ἥδη πρὸ πολλοῦ θέσιν περίβλεπτον ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, δὲ δὲ δεύτερος ὁ ὁρίξικέλευθος μυσταγωγὸς τῶν γεωλογικῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι, βαδίζει, μὲ βῆμα ἀσφαλές καὶ ταχύ, πρὸς κατάκτησιν τῶν ὑψηλοτέρων χαράκωμάτων τῆς ἐπιστήμης, ἀμφότεροι δὲ μοὶ ἐπεδιψίλευσαν τὴν στιγμὴν ταύτην τὰς μᾶλλον κολακευτικάς λέξεις, ὡστε νὰ συγκλονηθῶ ἐκ βάθρων ψυχῆς. Ἐν μόνον ἑλησμόνησε νὰ εἰπῃ ὁ ἔριτρος συνάδελφος Κ. Κτενᾶς, δτι ἡ ἐπιστημονικὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ ἐπικοινωνία συνέτεινε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω διαδρύματιν τῶν ἔργων, ἀτινα μετὰ τόσης εὐμενείας ἔκρινεν.

Ἄλλα δὲν λησμονῶ δτι ὁ κ. Πρότανις μετὰ τῆς Συγκλήτου ἐπεσφράγισεν ἀπάσας τὰς τιμὰς ταύτας, διὰ τῆς ἀπονομῆς τοῦ διπλώματος ἐν τῇ παγδήμῳ καὶ σεμνῇ ταύτῃ τελετῇ, ἥν ηδόκησε νὰ λαμπρῶν διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἡ Υμετέρα Μεγαλειότης, δι' ὃ ἐκφράζω τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μου.

Απασαι αἱ τιμαὶ αὕται, αἵτινες μοὶ ἀπονέμονται σήμερον, ἔχονται ὡς ἔκλαμπρον συμπλήρωμα τῶν αἰσθημάτων ἀτινα μὲ κατέλαβον δτε παρεδόθην ὄλοψύχως εἰς τὴν μελέτην τῆς φύσεως, καὶ ἐπὶ τῶν δπών θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ ἐνδιατρίψω ὄλγον.

Ναί, δταν ἀνὰ τὰ δρη καὶ τὰς πεδιάδας, ἀνεξῆτουν τὴν λύσιν γεωλογικοῦ τίνος ζητήματος, ἐξ ἐκείνων ἀτινα παρουσιάζονται καθ' ἐκάστην εἰς τὸν γεωλογίον, καὶ δημόθυνον τοὺς ὄφθαλμούς καὶ τὸν νοῦν, δχι μόνον διὰ μέσου τῶν κορυφῶν τῶν δρέων, ἀλλὰ καὶ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, καὶ ἔβλεπον νοερῶς τὴν γῆν διαπλασομένην, τὰς διαστρώσεις αὐτῆς στολι-

δουμένας, καὶ προελαυνούσας τὰς μὲν ἐπὶ τῶν δέ, ποτὲ μὲν ὑψούμενας εἰς ὅροσειράς μεγαλοπρεπεῖς ποτὲ δὲ βυθίζομένας εἰς ἀβύσσους ἀχανεῖς ἔβλεπον τὴν θάλασσαν ποτὲ μὲν προχωροῦσαν καὶ κατακλύζουσαν τὰς ἡπείρους καὶ πάλιν ὑποχωροῦσαν καὶ ἀποκαλύπτουσαν αὐτάς, τότε ἔλησμόνουν τὴν τύφην καὶ τὰς φροντίδας αἴτινες κατατρύχουν τὸν βίον εἰς τὰς πόλεις, καὶ παρεδιδόμην εἰς τὰ θέλγητρα τῆς ἐπιστήμης παραβλέπων πάντα κόπον.

Ποσάκις δὲν μοὶ συνέβη, μεθ' ἡμέραν κοπιώδη, νὰ ζητήσω φιλοξενίαν διὰ τὴν νύκταν εἰς πτωχικὴν καλύμην χωρικοῦ, ὅπου ἐγνόμην προθύμως δεκτός. Μετὰ δὲ τὰς πρώτας φιλοφροσύνας, ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς λυχνίας πρωτογόνου, ἡρχίζεν ἡ διμιλία, ἐκ τῆς δοπίας ἃς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ μεταδώσω δλίγα τινά, χαρακτηριστικά τῆς ἀπορίας τῶν φιλοξενούντων με ἀπλούκων ἔκεινων ἀνθρώπων, διὰ τοὺς κόπους εἰς οὓς ὑπεβαλλόμην.—Τί ζητεῖς ἐδῶ εἰς τὰ ἄγρια λιμένια μας; μῆπως μεταλλεῖα;—”Οχι.—Ποιὸς σὲ στέλλει, ποῖος σὲ πληρωνει;—Κάνεις, δαστανῶ ἐξ ίδιων μου.—Μὰ τί ζητεῖς λοιπόν;—Καὶ ἀπήντων «Γνωρίζεις τοὺς ἀρχαιολόγους προσπαθοῦν νὰ ἀνακαλύψουν ἔργα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ήμεῖς οἱ γεωλόγοι ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν τὴν ἴστορίαν τῆς γῆς, καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν. Ζητοῦμεν δηλαδὴ νὰ μάθωμεν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀνοὶ ἀρχαιολόγοι καταβάλλουν τόσους κόπους διὰ νὰ ἀνακαλύψουν τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου, δὲν πρέπει νὰ καταβληθοῦν μεγαλείτεροι πολὺ διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;» ἀλλ' ὁ χωρικὸς εἰς ἀπάντησιν ἔκνινει τὴν κεφαλὴν μετά τινος δυσπιστίας καὶ εἰδωνείας. 'Αλλ' ἀνοὶ εἰς τὸν χωρικὸν δὲν ἥδυνθην νὰ δώσω ἐξηγήσεις περισσοτέρας, ἔχω ὑποχρέωσιν νὰ πρᾶξω τοῦτο ἐνταῦθα, δικαιολογῶν τὴν λατρείαν, ἢν οἱ γεωλόγοι αἰσθάνονται πρὸς τὴν μελέτην τῆς φύσεως, καὶ νὰ δῷ, ἐνώπιον ὑμῶν, τὸν πέπλον ἀφ' ἐνός τοῦλάχιστον τῶν ἀπείρων γεγονότων ἀτινα ἀνακαλύπτονται καθ' ἔκάστην.

Ἡ προχωρησις καὶ ἡ ὑποχωρησις τῆς θαλάσσης, περὶ ὧν ὅμιλουν πρὸ δλίγου, κατὰ τὰς διαφόρους γεωλογικὰς ἐποχάς, είναι τι σήμερον τὸ πασίγνωστον καὶ τὸ γενικῶς παραδεδεγμένον ἀλλ' αἱ τοιούτου εἰδους παρατηρήσεις δὲν ἔφθανον, μέχρι πρὸ δλίγων χρόνων, εἰμὶ μόνον μέχρι τῆς πλειοκαίνου λέγομενης ἐποχῆς. Τὰ φαινόμενα τῆς εἰσβολῆς τῆς θαλάσσης ἀνὰ τὰς Ἡπείρους, κατὰ τοὺς μᾶλλον προσφάτους χρόνους, καὶ δὴ κατὰ τὴν τεταρτογενῆ ἐποχήν, ἦτοι τὴν ἐποχὴν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἢσαν ἀσαφέστατα. Οὕτω, λόγου χάριν, διάσημος Ed. Suess παριστᾶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὴν Ἑλλάδα ἡνωμένην μετὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας δι' Ἡπείρου ἢν καὶ Αἰγαῖδα ὠνόμασεν, βυθισθεῖσαν δ' δλῶς τελευταίως, τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους παριστανούσῶν τὰ ἔχνη τῆς ἔξαφανισθείσης Ἡπείρου. Οποίων δ' ἥσθιανθην ἔκπληξιν καὶ θαυμασμόν, ὅτε εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Σίφνου, εἰς ὑψος 700, ὡς ἔγγιστα, μέτρων, ἐπὶ κορυταλλωδῶν πετρωμάτων παλαιοτάτης ἐποχῆς, ἀνεῦρον πρόσφατα ἔχνη τῆς θαλάσσης, ἦτοι

δπάς κατασκευασθείσας ὑπὸ τῶν λιθοφάγων λεγομένων μαλακίων, ἀποδεικνυόμενας ὅτι καὶ αὕτη ἡ Αἰγαῖς εἴχε προσφάτως κατακλυσθῆ πρὸ τῆς καταβυθίσεως αὐτῆς! Τὸ γεγονός τοῦτο ἀνεκοίνωσα εἰς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ φίλους μου γεωλόγους, εῦρον δ' αὐτοὺς κατ' ἀρχὰς δυσπιστοῦντας καὶ διστάζοντας νὰ παραδεχθῶσιν, ὅτι τὰ ἔχνη, ἀπερ ἀνέφερον ἢσαν ἀληθῶς ἔχνη θαλασσίων μαλακίων. "Εσπευσα τότε νὰ ἀποκόψω ἀπὸ βράχον τῆς Σίφνου, φέροντα τὰ ἐν λόγῳ ἔχνη, ὁγκῶδες τεμάχιον, καὶ νὰ τὸ στείλω εἰς τοὺς δυσπιστοῦντας, οἵτινες ἀνεγνώσισαν ὅτι δὲν ἐπαλήθην, καὶ οἱ περὶ ἔχνῶν θαλάσσης προσφάτων ἐπρόκειτο, κατέθεσαν δὲ τὸ τεμάχιον εἰς τὸ γεωλογικὸν Μουσεῖον τῆς σχολῆς τῶν Μεταλλείων τῶν Παρισίων.

'Ἐπι λι βάσει δὲ τῶν παρατηρήσεων τούτων, συνεπέρανα ὅτι, κατὰ τὴν τεταρτογενῆ ἐποχὴν ἔλαβε χώραν προχωρησις σπουδαιοτάτη τῆς θαλάσσης, μετὰ δὲ ὑποχωρησις, ἐπίσης σπουδαία, ἡν ἡκολούθησε κατὰ τοὺς τελευταίους δλῶς χρόνους, ἐν μέρει καὶ ιστορικούς, νέα προχωρησις, εἰς ἥν καὶ παριστάμεθα ἥδη, ὡς ἀποδεικνύουν οἱ κατακλυσθέντες χῶροι καὶ πόλεις τῆς ἀρχαιότητος, πέριξ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐν γένει πέριξ τῆς Μεσογείου, δηλαδὴ εἰς ἀπαντα ἔκεινα τὰ μέρη ὅπου ἤκμασεν ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἐγκατέλειψεν ἔσογα, οἰασθήποτε φύσεως.

Είναι ἀληθὲς ὅτι τὰ ἔχνη τῆς θαλάσσης, κατὰ τὴν μεγάλην αὐτῆς προχωρησιν, δὲν ἀνευρίσκονται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ὅπου ἔδει νὰ φανῶσι, καὶ τοῦτο εἴχε προκαλέσει τὴν δυσπιστίαν τῶν ἐν Εὐρώπῃ φίλων μου. 'Αλλ' ἡ ἀνωμαλία αὐτη ἔξηγεται ὡς ἔξης. Είναι ἀποδειγμένον σήμερον ὅτι αἱ Ἀλπεις ὑπέστησαν διατάραξιν ἐν σχέσει μὲ τὰς πέριξ αὐτῶν χώρας, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν τεταρτογενῆ ἐποχήν, ὥστε ἀναγκαζόμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἡ νέαν ἔξαρσιν αὐτῶν, ἡ ταπείνωσιν τῶν πέριξ χωρῶν. "Αν δὲ τὸ τελευταῖον παραδεχθῶμεν, ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπλέρασμα ὅτι πλείστα μέρη τῆς Εὐρώπης δὲν εὑρίσκονται πλέον σήμερον, εἰς ἥν θέσιν εὑρίσκοντο, ὅτε ἡ θάλασσα ἦτο ύψωμένη, ἀλλ' ἢσαν καὶ ταῦτα ὑψωμένα ἀρκετά, ὥστε νὰ μὴ καλύπτωνται καὶ ὑπὸ τῆς ὑψηλοτέρας θαλάσσης, ἢν ἀνεῦρομεν ἐν Ἑλλάδι, κατεβυθίσθησαν δὲ βραδύτερον, ὅτε καὶ ἡ θάλασσα εἴχε ταπεινωθῆ ἀλλαγήσασαν τούτων τοιούτησιν.

Τοιαῦται δὲ καταβυθίσεις πρόσφατοι είναι ἥδη γνωσταί, ὡς τῆς Τυρρηνίδος, Ἀδριατίδος, Αἰγαῖδος, τῆς Ερυθρᾶς καὶ Μαύρης Θαλάσσης καὶ ἄλλαι.

Καὶ ἥδη περαίνω τὴν διμιλίαν μου. Πρὶν τούτου ὅμως διφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἡ ἀφοσίωσίς μου πρὸ τὴν ἐπιστήμην εἴχε καὶ δρια, τὰ διαγραφόμενα ὑπὸ τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος. 'Οσάκις ἔκληθην πρὸς ἔξυπηρέτησιν αὐτῆς ἔδραμον, περὶ οὐδενὸς ποιούμενος πᾶσαν ἀλλην σκέψιν.

Πρὶν κατέλθω τοῦ βήματος, Μεγαλειότατε, ἐπιτρέψατε μοὶ νὰ ἀποτείνω δλίγας καὶ τελευταίας λέξεις πρὸς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου τοὺς τοσοῦτον τιμῆσαντίς με.

'Ερείπιοι φίλοι, ἐτόλμησα νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα

πάντα τὰ ὀνωτέρω, διότι γνωρίζω ὅτι ἔκαστος ἐξ ὑμῶν τὰ αὐτά ἔχει αἰσθήματα πρὸς τὴν ἐπιστήμην εἰς ἣν ἀφωσιώθη, καὶ ὅτι τὰ λεγόμενα παρ' ἐμοῦ ἀντηχοῦν ἀρμονικῶς εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ εἰς τοῦτο καὶ μόνον ἀποδίδω τὴν ὄψιστην τιμὴν μεθ' ἡς μὲ περιβάλλετε, ἀνακηρύττοντές με πρῶτον ἐμὲ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, ἐπίτιμον διδάκτορα τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν, ἐφ' ὧ ή εὐγνωμοσύνη μου εἶναι ἀπειρος: 'Ἐπίσης ἔκφραζω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τοὺς Κυρίους 'Υπουργούς, ὡς καὶ πᾶσαν τὴν ὁμήγυριν, διὰ τὴν ἔξαιρετικὴν τιμὴν ἣν μοὶ ἔκαμον παριστάμενοι εἰς τὴν τελετὴν ταύτην.

γρης τὸν κ. Πρύτανιν νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν φοιτητὰς τὰς εὐχαριστίας του, διότι εὐηρεστήθησαν νὰ τὸν τιμήσωσι διὰ τῆς σεμνῆς αντῶν παρουσίας καὶ νὰ τοῖς εὐχηθῇ πᾶσαν πρόοδον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐνδόξου ἥμαντ πατρίδος.

Ο Σύλλογος ἥμαντ είναι ὑπερήφανος καὶ εὐτυχῆς διὰ τὴν ἀπονεμηθεῖσαν εἰς τὸν Πρόεδρον του μεγίστην τιμὴν. Προσδεύων δὲ κ. Φ. Νέγρης τοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου ἀπὸ τοῦ 1909, παρὰ πάσας τὰς πολυμερίμνους ἐν τῷ μεταξὺ ἀσχολίαις καὶ μελέταις του καὶ τὰς ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς 'Υπουργοῦ εἰς κρισίμους διὰ τὸ "Ἐθνος στιγμᾶς εὐθύνας, οὐδέποτε ἐλησμόνησε τοὺς πρὸς τὸν Σύλλογον δεσμούς του. Μετὰ τοῦ αὐτοῦ δὲ καὶ μεγαλειτέρου ἐνδιαφέροντος ἀπέβλεψε πάντοτε εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Συλλόγου καὶ εἰς τὴν τελειοτέραν τοῦ προορισμοῦ του ἐκπλήρωσιν. Τὴν ἀπονεμηθεῖσαν εἰς τὸν Πρόεδρον ἥμαντ ὑπὸ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου τιμὴν ἐπεσφράγισεν ἡ Πολιτεία διὰ τῆς προαγωγῆς του εἰς τὸν Σταυρὸν τῶν 'Ανωτέρων Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος Γεωργίου τοῦ Α'.

Ζωηρότατά χειροκροτήματα ἐκάλυψαν τὸν λόγον τοῦ κ. Φ. Νέγρη. Κατερχόμενος δὲ τοῦ βήματος ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τῶν 'Υπουργῶν καὶ ἀπάντων τῶν παρισταμένων. Παρεκάλεσε δὲ ὁ κ. Νέ-